

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Eltűntek a hazai zöldségvetőmagok a piacról

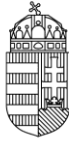
A vidékfejlesztési minisztérium által meghirdetett vetőmag felmérésben a termelők örömmel vették, hogy a VM kikérte a véleményüket a hazai helyzettel kapcsolatban.

A közvéleménykutatásra összesen 1500 válasz érkezett. A kérdőívek döntő többségét az internetről töltötték le, és ezen keresztül is küldték el.

A válaszadók 82%-a szántóföldi növénytermesztéssel, 18% házikert művelésével 13% kertészettel és 4% biotermeléssel foglalkozik, ami nagyjából megfelel a magyarországi növénytermesztés jelenlegi viszonyainak, de nem felel meg a jövőbeli céljainknak. Hiszen szeretnénk a szántóföldi növénytermesztés mellett újra Európa zöldség és gyümölcsös kertjévé tenni az országot, mint ahogy valaha az volt, és adottságaink, kiváló talajunk, klímánk, saját fajtáink ízvilága ezt még ma is lehetővé tenné.

Egyértelműen kirajzolódik a kérdőívre adott válaszok alapján, hogy már csak a szántóföldi növények egy részénél mondható el, hogy hazai vetőmagok még egyáltalán elérhetőek és versenyképesek. Nagyon sok esetben nem is tudjuk, hogy valójában hazai, vagy nem hazai az adott vetőmag. (Riasztó példa erre az átláthatatlan helyzetre a legutóbbi hónapokban felderített Pioneer cég esete. A harmadik országból Magyarországra behozott kukoricát a cég átsomagolta, és magyar vetőmagként adta el. A kukoricáról egyébként az is kiderült, hogy GMO szennyezett volt! Mióta megkezdjük a vetőmagok rendszeres ellenőrzését, a harmadik ilyen esettel szembesülünk.

A hazai zöldségfajtáink vetőmagjai gyakorlatilag eltűntek a hazai piacról, gyümölcs szaporítóanyagaink helyzete szintén tragikus, szinte észrevétlenül szorították ki a hazai fajtákat a külföldi szaporítóanyagok. Mire ez egyértelművé vált, addigra döntő többségük már eltűnt, vagy már csak néhány kisgazdánál, illetve a génbankokban maradtak fenn. A mai gazdálkodók egy része már nem is ismeri, így nem is igényli, keresi a régi fajtákat. Tény, hogy a kiszorulás egyik oka, hogy a régi fajtáink termelése munkaigényesebb, mint a

VIDÉKFEJLESZTÉSI MINISZTERIUM

gépésített, nagymennyiségű vegyszer felhasználásával, de kevesebb emberi munkával előállítható új, külföldi fajtáké. Ez a tény egyben a jövőbeni újrafelhasználásuk jól megalapozott indoka is lehet.

A csökkenő kőolaj készletek következtében egyre drágább az üzemanyag. Az egyre drágább kőolajból előállított vegyszer, műtrágya stb. hatására a hazai mezőgazdaság számára ezeknek a régi fajtáinknak a megőrzése, nemesítése, újra termelésbe vonása, vetőmag- és szaporítóanyag-előállításuk újraindítása stratégiai kérdés.

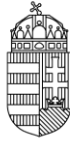
A felmerés folytatásaként a VM tervei között szerepel, hogy a hazai szaporítóanyag-ellátásról is kikérje a zöldség és gyümölcstermeléssel foglalkozók véleményét. Mivel a biotermesztés a hazai mezőgazdaság egyik kitörési területe lehet, az erre vonatkozó termelői információk összegyűjtése is napirenden szerepel.

Az egészséges, szermaradványmentes élelmiszer előállítás kapcsolódik a 10 évre szóló vidékstratégiához, szervesen kapcsolódik a helyi fajta, helyi termék a helyi közétkeztetésbe, önellátás, munkahelyteremtés, a helyi élelmiszer vásárlásával a pénz helyben tartása, a falu megtartó erejének növelése, közösség gazdagodása, fejlesztése, turizmus, stb. témákhoz is.

Összegzés

A kérdőíves felmérésből kapott adatok jól mutatják, hogy sürgős tennivalónk van a saját vetőmagellátásunk biztosítása érdekében.

A gazdák a kalászos fajtákból vásárolnak elsősorban magyar vetőmagot, de csak azért, mert gyakorlatilag már csak ebből lelhető fel hazai. Az is egyértelmű, hogy a kevés hazai vetőmag-előállító már nem bírja a marketing versenyt, nem is tudja hirdetni a fajtáját olyan erővel, mint a nagy multinacionális cégek. Pl. hazai búzafajtáink esetében már alig van háttér vizsgálat, a beltartalmi vizsgálatok pénz hiányában gyakorlatilag megszűntek, így „hirdetni” is nehéz őket.

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Hogyan tovább?

Ha a hazai termelőket hazai fajták vetőmagjaival kívánjuk ellátni, akkor ehhez újra kell építeni a korábban a multinacionális cégek érdekvégyesítése miatt tönkretett folyamatot a kutatástól, nemesítéstől kezdve a szaporítóanyag előállításán, forgalmazáson át a fajták hazai felhasználásának ösztönző rendszeréig.

Többek között a következő lépéseket indítjuk el:

- a génbankokban és a még termelésben lévő hazai fajtáinkat áttekintjük;
- gondoskodunk ezen fajták vetőmag- és szaporítóanyag-előállításáról, illetve forgalmazásának, marketingjének újraindításáról;
- áttekintjük és megváltoztatjuk a rendszer működését akadályozó, bonyolult jogszabályokat;
- újraélesztjük a hazai nemesítést;
- a gazdákkal és a hazai fogyasztókkal, felhasználókkal közösen újítjuk meg a rendszert, hogy mire elérhetővé válik a hazai szaporítóanyag, a piacon legyen kereslet.

Az ütemezés rendkívül fontos, mert ha a kínálat és kereslet nem párhuzamosan fejlődik, akkor a kezdeményezés sikere megkérdőjeleződik. Ezt az újraindítani kívánt, bonyolult vetőmag- és szaporítóanyag-előállító és -minősítő rendszert közös akarattal és átgondoltan kevés pénzből is működtethetjük.